

Warszawa, 4 kwietnia 2024 r.

NRA.13-1.3.2024

Rada Ministrów

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Podmiot wnoszący petycję:
Naczelna Rada Adwokacka

PETYCJA

**w sprawie zmian w ustawie z dnia z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
oraz w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego**

Na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze i art. 2 ustawy z dnia z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, działając w interesie publicznym, w tym w interesie wymiaru sprawiedliwości, mając na względzie troskę o jego prawidłowe funkcjonowanie, Naczelna Rada Adwokacka składa petycję do Rady Ministrów, w interesie publicznym, w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów prawa, tj.:

- I. ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w ten sposób, aby:
- 1) po art. 125 dodać art. 125¹ w brzmieniu:

„Art. 125¹. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wnosić poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie

przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

- 2) w art. 126 po § 5 dodać § 5¹ i 5² w brzmieniu:
 - a) „§ 5¹. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.
 - b) § 5². Uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”
- 3) w art. 128 w § 2 po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodać wyrazy „lub portalu informacyjnego”.
- 4) w art. 129 w 2¹ po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodać wyrazy „lub portalu informacyjnego”.
- 5) w art. 132 po § 1³ dodaje się § 1⁴ w brzmieniu:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1⁴. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 125¹.”
 - b) jednocześnie został uchylony się § 1³.
- 6) w art. 165 dodać § 5 i § 6 w brzmieniu:
 - a) „§ 5. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”
 - b) „§ 6. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 125¹ pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

7) w art. 369 dodać § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść apelację w sposób wskazany w art. 125¹.”

8) w art. 371¹ dotychczasową treść oznaczyć jako § 1 i dodać § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Do wnoszenia odpowiedzi na apelację i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

9) w art. 394 po § 4 dodać § 5 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść zażalenie w sposób wskazany w art. 125¹.”

10) w art. 395 w § 1¹ dodać zdanie drugie w brzmieniu:

„Do wnoszenia odpowiedzi na zażalenie i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

II. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego w ten sposób, aby:

1) po art. 118 dodać art. 118a w brzmieniu:

„Art. 118a. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wnieść poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

2) w art. 119 po § 2 dodać § 3 – 6 w brzmieniu:

a) „§ 3. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.

b) § 4. Uwierzytelnienie odpisu upoważnienia do obrony lub pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu oraz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich

umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”

c) § 5. Do pisma wnoszonego w sposób wskazany w art. 118a dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników.

d) § 6. Elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie obrońcę lub pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, lub radcą Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego obrońcę lub pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego.”

3) po art. 133 a dodać art.133bw brzmieniu:

„Art. 133b. W toku sprawy adwokat, radca prawny, prokurator oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 118a.”

4) po art. 124 dodać art. 124a w brzmieniu:

a) „§ 1. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”

b) „§ 2. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 118a pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

5) w art. 428 po § 2 dodać § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Prokurator, obrońca lub pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć środek odwoławczy, a także odpowiedź na środek odwoławczy i dalsze pisma w toku postępowania odwoławczego w sposób wskazany w art. 118a.”

Naczelna Rada Adwokacka wyraża zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych podmiotu wnoszącego petycję.

UZASADNIENIE

W przepisach ustaw wskazanych w artykule 1 i 2 niniejszej ustawy wprowadzono już możliwość dokonywania doręczeń elektronicznych przez sąd za pośrednictwem portalu informacyjnego sądów powszechnych. Rozwiązania te ograniczają się jedynie do dokonywania przez sąd za pośrednictwem tego portalu doręczeń pism sądowych kierowanych do obrońców i pełnomocników. Przepisy nie przewidują natomiast, pomimo istniejących możliwości technicznych po stronie portalu, dwustronnej komunikacji elektronicznej (brak jest przepisów stwarzających możliwość wnoszenia pism do sądu), jak też możliwości wykorzystania funkcjonalności portalu do dokonywania wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem. Ponieważ portal informacyjny posiada takie możliwości techniczne, a zarazem wprowadzenie takich rozwiązań będzie ułatwiało wykonywanie czynności procesowych, obniżało ich koszty (złożenie pisma w drodze elektronicznej będzie bez kosztowe), a także przyczyniało się do przyspieszenia postępowań (z chwilą wniesienia pismo będzie w sądzie) zasadnym jest wprowadzenie wskazanych w projekcie ustawy rozwiązań, które mając na obecnym etapie charakter fakultatywny, będą kolejnym krokiem realizującym ideę cyfryzacji postępowań sądowych. Ich fakultatywność, względem tradycyjnej formy pocztowej, pozwoli na wybór podmiotom bezpośrednio dokonującym tych czynności procesowych, co jednocześnie nie wykluczy jakiegokolwiek z pełnomocników lub obrońców z możliwości dokonywania czynności procesowych, jeżeli nie ma możliwości ich dokonania w formie elektronicznej lub ich dokonanie w tej formie jest z przyczyn technicznych leżących po stronie portalu chwilowo niemożliwe.

Przedłożona petycja ma na celu wprowadzenie przepisów pozwalających na wykorzystanie nowych funkcjonalności portalu informacyjnego, tj. możliwości wnoszenia pism w sprawach cywilnych przez strony zastępowane przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem kont posiadanych w portalu informacyjnym jedynie do postępowań odwoławczych (przypomnieć należy, że posiadanie kont w portalu jest w obecnym stanie prawnym obligatoryjne). Projekt przewiduje zastosowanie postulowanych w

nim rozwiązań jedynie do postępowania odwoławczego, a także tylko wówczas, gdy strona zastępowana jest przez wymienione wyżej podmioty lub jest to prokurator. Ograniczenie podmiotowe i tylko do postępowania odwoławczego, a nadto fakultatywność rozwiązania są związane z faktem, iż nadrzędnym celem tej zmiany jest umożliwienie sądowi oraz stornom stopniowe wdrożenie w nowe rozwiązania techniczne i legislacyjne.

W obecnym stanie prawnym brak jest możliwości wnoszenia do sądu pism przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem kont posiadanych w portalu informacyjnym. Nie jest także możliwe w aktualnym stanie prawnym dokonywanie wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego.

Petycja zmierza do wprowadzenia możliwości wnoszenia do sądu pism przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem kont posiadanych w portalu informacyjnym, jedynie w przypadkach wyraźnie wskazanych w ustawie. Projekt przewiduje, że ta możliwość byłaby dostępna jedynie w przypadku wnoszenia środków odwoławczych w sprawach cywilnych, takich jak apelacja i zażalenie, a także odpowiedzi na te środki oraz ewentualnych dalszych pism w postępowaniu odwoławczym. W postępowaniu karnym możliwość ta dotyczyłaby apelacji, zażalenia i odpowiedzi na te środki, a także sprzeciwu i dalszych pism w postępowaniu odwoławczym. Możliwość ta – z uwagi na obowiązek posiadania kont w portalu – byłaby dostępna jedynie dla adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także dla prokuratorów.

Dodatkowo możliwe byłoby dokonywanie wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego. Ta możliwość dotyczyłaby postępowania toczącego się zarówno przed sądem pierwszej, jak i drugiej instancji.

Opisane rozwiązania miałyby charakter fakultatywny, tj. wybór należałby do podmiotów uprawnionych do skorzystania z tych możliwości. Dotychczasowa forma wnoszenia pism do

sądu, tzw. tradycyjna poprzez złożenie pisma na biurze podawczym lub za pośrednictwem operatora pocztowego, byłaby nadal dostępna.

Ociągnięcie celów petycji wymaga wprowadzenia do kodeksu postępowania cywilnego przepisu, który wprowadzi generalną możliwość korzystania z tych form (projektowany art. 125¹). Konieczne jest wprowadzenie przepisu, który przesądzi, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym, a także przepisu, który będzie przewidywał, że uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym (projektowane w art. 126 § 5¹ i 5²). Wymagane jest także wskazanie, że do pisma wnoszonego za pośrednictwem portalu informacyjnego dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników, a także że elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego (uzupełnienie obecnego brzmienia art. 128 § 2 i art. 129 § 2¹ o słowa „lub portalu informacyjnego”).

Celem umożliwienia, na zasadzie fakultatywności, wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego, w toku pierwszej i drugiej instancji, konieczne jest wprowadzenie w art. 132 § 1⁴ o treści: „W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 125¹.”

Uzupełnienia wymaga także warstwa normatywna art. 165 poprzez stwierdzenie, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie

pisma w ten sposób i określenie, że w przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 125¹ pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma (dodane § 5 i 6 do art. 165).

Ponieważ celem petycji jest umożliwienie składania pism w postępowaniu odwoławczym i wobec projektowanego brzmienia art. 125¹ ustawa musi stanowić o dopuszczalności wniesienia pisma przez portal informacyjny, rozwiązanie takie wymaga wprost wskazania tej możliwości w odniesieniu do postępowań apelacyjnych i zażaleniowych, tj. do apelacji i zażalenia oraz odpowiedzi na te środki i ewentualnych dalszych pism w toku postępowania. Dlatego do art. 369 należy dodać § 4 w brzmieniu: „Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść apelację w sposób wskazany w art. 125¹.” a w odniesieniu do odpowiedzi na ten środek do art. 371¹ treść normatywną: „Do wnoszenia odpowiedzi na apelację i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.” Analogiczne rozwiązania są projektowane w odniesieniu do postępowania zażaleniowego, poprzez stosowną modyfikację art. 394 i 395.

Ociągnięcie opisanych celów w ramach procedury karnej wymaga wprowadzenia do kodeksu postępowania karnego przepisu, który wprowadzi ogólną możliwość korzystania z tych form (projektowany art. 118a). Konieczne jest wprowadzenie przepisu, który przesądzi, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym, a także przepisu, który będzie przewidywał, że uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu oraz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym. Wymagane jest także wskazanie, że do pisma wnoszonego za pośrednictwem portalu informacyjnego dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników, a także że elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego (projektowane w art. 119 § 3 – 6).

Celem umożliwienia, na zasadzie fakultatywności, wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego, w toku pierwszej i drugiej instancji, konieczne jest wprowadzenie w art. 133b o treści: „W toku sprawy adwokat, radca prawny, prokurator oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 118a.”

Konieczne jest także wprowadzenie do kodeksu przepisu – projektowany art. 124a, celem stwierdzenie, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób i określenie, że w przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 118a pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma (projektowany art. 124a).

Ponieważ celem petycji jest umożliwienie składania w sprawach karnych pism w postępowaniu odwoławczym i wobec projektowanego brzmienia art. 118a ustawa musi stanowić o dopuszczalności wniesienia pisma przez portal informacyjny, rozwiązanie takie wymaga wprost wskazania tej możliwości w odniesieniu do postępowań odwoławczych, tj. do apelacji i zażalenia oraz odpowiedzi na te środki, a także do sprzeciwu i ewentualnych dalszych pism w toku postępowania. Dlatego w art. 428 po § 2 należy dodać § 3 w brzmieniu: „Prokurator, obrońca lub pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć środek odwoławczy, a także odpowiedź na środek odwoławczy i dalsze pisma w toku postępowania odwoławczego w sposób wskazany w art. 118a.”.

Projekt w art. 3 przewiduje zasadę, że do pism wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i 2 w brzmieniu dotychczasowym. Przyjęcie tej reguły międzyczasowej jest konieczne, aby nie było w tym zakresie wątpliwości.

Projekt w art. 4 przewiduje, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jest to czas wystarczający na uruchomienie istniejących w portalu funkcjonalności,

a uwagi na fakultatywność proponowanych rozwiązań nie jest konieczny dłuższy czas na zaznajomienie się z nimi przez zainteresowane podmioty i sąd.

Reasumując, wskazane rozwiązania będą miały pozytywne skutki społeczne. Przede wszystkim pozwolą na obniżenie kosztów prowadzenia spraw sądowych (opłaty sądowe), poprzez wprowadzenie możliwości bez kosztowego składania pism do sądu. Przyspieszą tok postępowań, albowiem pismo będzie w sądzie z chwilą wprowadzenia do portalu. Ponadto ułatwi funkcjonowanie podmiotów, których ta możliwość będzie mogła dotyczyć. Jednocześnie zaś będą w interesie obywateli, albowiem sprofesjonalizują postępowanie sądowe i przyspieszą ich czas trwania.

Powyższe argumenty uzasadniają potrzebę zmian przepisów wskazanych w petycji.

Mając na uwadze powyższe argumenty, Naczelna Rada Adwokacka postuluje zmianę ustaw wskazanych w petitum petycji.

W załączeniu Naczelna Rada Adwokacka przedkłada projektu ustawy wraz z uzasadnieniem w przedmiocie objętym niniejszą petycją.

Załączniki:

1. Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej nr 475/2024 z dnia 4 kwietnia 2024 r. w sprawie złożenia w interesie publicznym petycji dotyczącej zmian w ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
2. Projekty *ustawy o zmianie w ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.*

UCHWAŁA NR 475/2024
Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej
z dnia 4 kwietnia 2024 r.

w sprawie złożenia w interesie publicznym petycji
dotyczącej zmian w ustawie z dnia z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
oraz w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego

Na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze i art. 2 ustawy z dnia z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach, *działając w interesie publicznym, w tym w interesie wymiaru sprawiedliwości, mając na względzie troskę o jego prawidłowe funkcjonowanie*, Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej uchwala, co następuje:

I. Wystąpić do Rady Ministrów, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją w interesie publicznym w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego w ten sposób, aby:

1) po art. 125 dodać art. 125¹ w brzmieniu:

„Art. 125¹. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wносить poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

2) w art. 126 po § 5 dodać § 5¹ i 5² w brzmieniu:

a) „§ 5¹. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.

b) § 5². Uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”

- 3) w art. 128 w § 2 po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodać wyrazy „lub portalu informacyjnego”.
- 4) w art. 129 w 2¹ po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodać wyrazy „lub portalu informacyjnego”.
- 5) w art. 132 po § 1³ dodaje się § 1⁴ w brzmieniu:
 - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1⁴. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 125¹.”

- b) jednocześnie został uchylony się § 1³.
- 6) w art. 165 dodać § 5 i § 6 w brzmieniu:
 - a) „§ 5. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”
 - b) „§ 6. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 125¹ pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

- 7) w art. 369 dodać § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść apelację w sposób wskazany w art. 125¹.”

- 8) w art. 371¹ dotychczasową treść oznaczyć jako § 1 i dodać § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Do wnoszenia odpowiedzi na apelację i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

- 9) w art. 394 po § 4 dodać § 5 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść zażalenie w sposób wskazany w art. 125¹.”

10) w art. 395 w § 1¹ dodać zdanie drugie w brzmieniu:

„Do wnoszenia odpowiedzi na zażalenie i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

II. Wystąpić do Rady Ministrów, Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z petycją w interesie publicznym w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej mającej na celu zmianę przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego w ten sposób, aby:

1) po art. 118 dodać art. 118a w brzmieniu:

„Art. 118a. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wnosić poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

2) w art. 119 po § 2 dodać § 3 – 6 w brzmieniu:

a) „§ 3. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.

b) § 4. Uwierzytelnienie odpisu upoważnienia do obrony lub pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu oraz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”

c) § 5. Do pisma wnoszonego w sposób wskazany w art. 118a dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników.

d) § 6. Elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie obrońcę lub pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, lub radcą Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego obrońcę lub pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego.”

3) po art. 133 a dodać art.133bw brzmieniu:

„Art. 133b. W toku sprawy adwokat, radca prawny, prokurator oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 118a.”

4) po art. 124 dodać art. 124a w brzmieniu:

a) „§ 1. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”

b) „§ 2. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 118a pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

5) w art. 428 po § 2 dodać § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Prokurator, obrońca lub pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć środek odwoławczy, a także odpowiedź na środek odwoławczy i dalsze pisma w toku postępowania odwoławczego w sposób wskazany w art. 118a.”

III. Wyrazić zgodę na ujawnienie na stronie internetowej podmiotu rozpatrującego petycję lub urzędu go obsługującego danych podmiotu wnoszącego petycję.

IV. Upoważnić do reprezentowania Naczelnej Rady Adwokackiej w pracach nad petycją przed Senatem Rzeczypospolitej Polskiej, Sejmem Rzeczypospolitej Polskiej, Radą Ministrów, w tym do złożenia petycji.

V. Uchwała wchodzi w życie z chwilą podjęcia.

USTAWA

z dnia 2024 r.

o zmianie ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego

Art. 1. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego:

1) po art. 125 dodaje się art. 125¹ w brzmieniu:

„Art. 125¹. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wnosić poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

2) w art. 126 po § 5 dodaje się § 5¹ i 5² w brzmieniu:

a) „§ 5¹. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.

b) § 5². Uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”

3) w art. 128 w § 2 po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodaje się wyrazy „lub portalu informacyjnego”.

4) w art. 129 w 2¹ po wyrazach „systemu teleinformatycznego dodaje się wyrazy „lub portalu informacyjnego”.

5) w art. 132 po § 1³ dodaje się § 1⁴ w brzmieniu:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1⁴. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci

tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 125¹.”

b) uchyla się § 1³.

6) w art. 165 dodaje się § 5 i § 6 w brzmieniu:

a) „§ 5. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”

b) „§ 6. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 125¹ pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

7) w art. 369 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść apelację w sposób wskazany w art. 125¹.”

8) w art. 371¹ dotychczasową treść oznacza się jako § 1 i dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Do wnoszenia odpowiedzi na apelację i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

9) w art. 394 po § 4 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 4. Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść zażalenie w sposób wskazany w art. 125¹.”

10) w art. 395 w § 1¹ dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Do wnoszenia odpowiedzi na zażalenie i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania zażaleniowego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim wymienionych.”

Art. 2. W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego:

1) po art. 118 dodaje się art. 118a w brzmieniu:

*Załącznik do petycji Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej
w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*

„Art. 118a. Jeżeli przepis ustawy tak stanowi pisma można wnosić poprzez umieszczenie ich treści w portalu informacyjnym w sposób umożliwiający uzyskanie przez wnoszącego pismo dokumentu elektronicznego potwierdzającego wniesienie pisma do sądu.”

2) w art. 119 po § 2 dodaje się § 3 – 6 w brzmieniu:

- a) „§ 3. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym.
- b) § 4. Uwierzytelnienie odpisu upoważnienia do obrony lub pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym.”
- c) § 5. Do pisma wnoszonego w sposób wskazany w art. 118a dołącza się poświadczony elektronicznie odpisy załączników.
- d) § 6. Elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie obrońcę lub pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego obrońcę lub pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego.”

3) po art. 133 a dodaje się art.133bw brzmieniu:

„Art. 133b. W toku sprawy adwokat, radca prawny, prokurator oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 118a.”

4) po art. 124 dodaje się art. 124a w brzmieniu:

- a) „§ 1. Wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób.”

b) „§ 2. W przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 118a pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma.”

5) w art. 428 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Prokurator, obrońca lub pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć środek odwoławczy, a także odpowiedź na środek odwoławczy i dalsze pisma w toku postępowania odwoławczego w sposób wskazany w art. 118a.”

Art. 3. Do pism wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i 2 w brzmieniu dotychczasowym.

Art. 4. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Uzasadnienie

I. WSTĘP

W przepisach ustaw wskazanych w artykule 1 i 2 niniejszej ustawy wprowadzono już możliwość dokonywania doręczeń elektronicznych przez sąd za pośrednictwem portalu informacyjnego sądów powszechnych. Rozwiązania te ograniczają się jedynie do dokonywania przez sąd za pośrednictwem tego portalu doręczeń pism sądowych kierowanych do obrońców i pełnomocników. Przepisy nie przewidują natomiast, pomimo istniejących możliwości technicznych po stronie portalu, dwustronnej komunikacji elektronicznej (brak jest przepisów stwarzających możliwość wnoszenia pism do sądu), jak też możliwości wykorzystania funkcjonalności portalu do dokonywania wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem. Ponieważ portal informacyjny posiada takie możliwości techniczne, a zarazem wprowadzenie takich rozwiązań będzie ułatwiało wykonywanie czynności procesowych, obniżało ich koszty (złożenie pisma w drodze elektronicznej będzie bez kosztowe), a także przyczyniało się do przyśpieszenia postępowań (z chwilą wniesienia pisma będzie w sądzie) zasadnym jest wprowadzenie wskazanych w projekcie ustawy rozwiązań, które mając na obecnym etapie charakter fakultatywny, będą kolejnym krokiem realizującym ideę

cyfryzacji postępowań sądowych. Ich fakultatywność, względem tradycyjnej formy pocztowej, pozwoli na wybór podmiotom bezpośrednio dokonującym tych czynności procesowych, co jednocześnie nie wykluczy jakiegokolwiek z pełnomocników lub obrońców z możliwości dokonywania czynności procesowych, jeżeli nie ma możliwości ich dokonania w formie elektronicznej lub ich dokonanie w tej formie jest z przyczyn technicznych leżących po stronie portalu chwilowo niemożliwe.

Przedłożony projekt ma na celu wprowadzenie przepisów pozwalających na wykorzystanie nowych funkcjonalności portalu informacyjnego, tj. możliwości wnoszenia pism w sprawach cywilnych przez strony zastępowane przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem kont posiadanych w portalu informacyjnym jedynie do postępowań odwoławczych (przypomnieć należy, że posiadanie kont w portalu jest w obecnym stanie prawnym obligatoryjne). Projekt przewiduje zastosowanie postulowanych w nim rozwiązań jedynie do postępowania odwoławczego, a także tylko wówczas, gdy strona zastępowana jest przez wymienione wyżej podmioty lub jest to prokurator. Ograniczenie podmiotowe i tylko do postępowania odwoławczego, a nadto fakultatywność rozwiązania są związane z faktem, iż nadrzędnym celem tej zmiany jest umożliwienie sądowi oraz stornom stopniowe wdrożenie w nowe rozwiązania techniczne i legislacyjne.

II. OBECNY STAN PRAWNY I POTRZEBA ZMIAN

W obecnym stanie prawnym brak jest możliwości wnoszenia do sądu pism przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem kont posiadanych w portalu informacyjnym. Nie jest także możliwe w aktualnym stanie prawnym dokonywanie wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego.

III. OMÓWIENIE PROJEKTOWANEJ REGULACJI

Cel projektu ma zostać osiągnięty poprzez wprowadzenie możliwości wnoszenia do sądu pism przez adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także przez prokuratorów, za pośrednictwem

kont posiadanych w portalu informacyjnym, jedynie w przypadkach wyraźnie wskazanych w ustawie. Projekt przewiduje, że ta możliwość byłaby dostępna jedynie w przypadku wnoszenia środków odwoławczych w sprawach cywilnych, takich jak apelacja i zażalenie, a także odpowiedzi na te środki oraz ewentualnych dalszych pism w postępowaniu odwoławczym. W postępowaniu karnym możliwość ta dotyczyłaby apelacji, zażalenia i odpowiedzi na te środki, a także sprzeciwu i dalszych pism w postępowaniu odwoławczym. Możliwość ta – z uwagi na obowiązek posiadania kont w portalu – byłaby dostępna jedynie dla adwokatów, radców prawnych, rzeczników patentowych oraz Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, a w sprawach karnych także dla prokuratorów.

Dodatkowo możliwe byłoby dokonywanie wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego. Ta możliwość dotyczyłaby postępowania toczącego się zarówno przed sądem pierwszej, jak i drugiej instancji.

Opisane rozwiązania miałyby charakter fakultatywny, tj. wybór należałby do podmiotów uprawnionych do skorzystania z tych możliwości. Dotychczasowa forma wnoszenia pism do sądu, tzw. tradycyjna poprzez złożenie pisma na biurze podawczym lub za pośrednictwem operatora pocztowego, byłaby nadal dostępna.

Ociągnięcie opisanych celów wymaga wprowadzenia do kodeksu postępowania cywilnego przepisu, który wprowadzi generalną możliwość korzystania z tych form (projektowany art. 125¹). Konieczne jest wprowadzenie przepisu, który przesądzi, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym, a także przepisu, który będzie przewidywał, że uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu oraz Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym (projektowane w art. 126 § 5¹ i 5²). Wymagane jest także wskazanie, że do pisma wnoszonego za pośrednictwem portalu informacyjnego dołącza się poświadczony elektronicznie odpis załączników, a także że elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratorii

Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego (uzupełnienie obecnego brzmienia art. 128 § 2 i art. 129 § 2¹ o słowa „lub portalu informacyjnego”).

Celem umożliwienia, na zasadzie fakultatywności, wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a w sprawach karnych także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego, w toku pierwszej i drugiej instancji, konieczne jest wprowadzenie w art. 132 § 1⁴ o treści: „W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 125¹.”

Uzupełnienia wymaga także warstwa normatywna art. 165 poprzez stwierdzenie, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 125¹ jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób i określenie, że w przypadku wniesienia pisma w sposób wskazany w art. 125¹ pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma (dodane § 5 i 6 do art. 165).

Ponieważ celem projektu jest umożliwienie składania pism w postępowaniu odwoławczym i wobec projektowanego brzmienia art. 125¹ ustawa musi stanowić o dopuszczalności wniesienia pisma przez portal informacyjny, rozwiązanie takie wymaga wprost wskazania tej możliwości w odniesieniu do postępowań apelacyjnych i zażaleniowych, tj. do apelacji i zażalenia oraz odpowiedzi na te środki i ewentualnych dalszych pism w toku postępowania. Dlatego do art. 369 należy dodać § 4 w brzmieniu: „Strona zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej może wnieść apelację w sposób wskazany w art. 125¹.” a w odniesieniu do odpowiedzi na ten środek do art. 371¹ treść normatywną: „Do wnoszenia odpowiedzi na apelację i ewentualnych dalszych pism procesowych wnoszonych w toku postępowania apelacyjnego art. 369 § 4 stosuje się odpowiednio i tylko do podmiotów w nim

wymienionych.” Analogiczne rozwiązania są projektowane w odniesieniu do postępowania zażaleniowego, poprzez stosowną modyfikację art. 394 i 395.

Ociągnięcie opisanych celów w ramach procedury karnej wymaga wprowadzenia do kodeksu postępowania karnego przepisu, który wprowadzi ogólną możliwość korzystania z tych form (projektowany art. 118a). Konieczne jest wprowadzenie przepisu, który przesądzi, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest tożsame z podpisaniem pisma przez podmiot, któremu przypisano konto w portalu informacyjnym, a także przepisu, który będzie przewidywał, że uwierzytelnienie odpisu pełnomocnictwa udzielonego adwokatowi, radcy prawnemu oraz Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz odpisów innych dokumentów wykazujących ich umocowanie następuje przez umieszczenie elektronicznej wersji odpisów tych dokumentów w portalu informacyjnym. Wymagane jest także wskazanie, że do pisma wnoszonego za pośrednictwem portalu informacyjnego dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników, a także że elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej następuje z chwilą wprowadzenia przez tego pełnomocnika dokumentu do portalu informacyjnego (projektowane w art. 119 § 3 – 6).

Celem umożliwienia, na zasadzie fakultatywności, wzajemnych doręczeń pomiędzy adwokatami, radcami prawnymi i Prokuratorią Generalną Rzeczypospolitej Polskiej, a także prokuratorem – za pośrednictwem portalu informacyjnego, w toku pierwszej i drugiej instancji, konieczne jest wprowadzenie w art. 133b o treści: „W toku sprawy adwokat, radca prawny, prokurator oraz Prokuratura Generalna Rzeczypospolitej Polskiej mogą także doręczać sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism z załącznikami za pośrednictwem konta w portalu informacyjnym. Doręczenie pisma w ten sposób nie jest tożsame z wniesieniem go do sądu i nie zwalnia z obowiązku wniesienia pisma w postaci tradycyjnej, chyba, że przepis ustawy stanowi, że wnoszenie pisma może odbywać się w sposób wskazany w art. 118a.”

Konieczne jest także wprowadzenie do kodeksu przepisu – projektowany art. 124a, celem stwierdzenie, że wniesienie pisma w sposób wskazany w art. 118a jest równoznaczne z wniesieniem tego pisma do sądu jedynie w przypadkach, w których przepis ustawy stanowi, że możliwe jest wniesienie pisma w ten sposób i określenie, że w przypadku wniesienia pisma w

sposób wskazany w art. 118a pismo uznaje się za wniesione w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu wniesienia pisma (projektowany art. 124a).

Ponieważ celem projektu jest umożliwienie składania w sprawach karnych pism w postępowaniu odwoławczym i wobec projektowanego brzmienia art. 118a ustawa musi stanowić o dopuszczalności wniesienia pisma przez portal informacyjny, rozwiązanie takie wymaga wprost wskazania tej możliwości w odniesieniu do postępowań odwoławczych, tj. do apelacji i zażalenia oraz odpowiedzi na te środki, a także do sprzeciwu i ewentualnych dalszych pism w toku postępowania. Dlatego w art. 428 po § 2 należy dodać § 3 w brzmieniu: „Prokurator, obrońca lub pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym lub Prokuratorem Generalnym Rzeczypospolitej Polskiej mogą złożyć środek odwoławczy, a także odpowiedź na środek odwoławczy i dalsze pisma w toku postępowania odwoławczego w sposób wskazany w art. 118a.”.

Projekt w art. 3 przewiduje zasadę, że do pism wniesionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustaw zmienianych w art. 1 i 2 w brzmieniu dotychczasowym. Przyjęcie tej reguły międzyczasowej jest konieczne, aby nie było w tym zakresie wątpliwości.

Projekt w art. 4 przewiduje, że ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Jest to czas wystarczający na uruchomienie istniejących w portalu funkcjonalności, a uwagi na fakultatywność proponowanych rozwiązań nie jest konieczny dłuższy czas na zaznajomienie się z nimi przez zainteresowane podmioty i sąd.

IV. OMÓWIENIE SKUTKÓW PROJEKTU I OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z PRAWEM UNII EUROPEJSKIEJ

Wejście w życie proponowanej ustawy nie będzie wymagało wydania aktów wykonawczych.

Przyjęcie projektowanej ustawy będzie miało pozytywne skutki społeczne. Przede wszystkim pozwoli na obniżenie kosztów prowadzenia spraw sądowych (opłaty sądowe), poprzez wprowadzenie możliwości bez kosztowego składania pism do sądu. Przyspieszy tok postępowań, albowiem pismo będzie w sądzie z chwilą wprowadzenia do portalu. Ponadto ułatwi funkcjonowanie podmiotów, których ta możliwość będzie mogła dotyczyć.

*Załącznik do petycji Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej
w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego
oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego*

Projekt ustawy nie pociąga za sobą skutków finansowych – nie powoduje obciążenia budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

W tym kontekście interwencja ustawodawcy i korekta istniejących obecnie rozwiązań legislacyjnych jest uzasadniona i potrzebna.